

Högre el- och bensinpriser gräver djupa hål i plånboken

2021-10-22

Rapporten är baserad på beräkningar av Swedbank och Sparbankerna

Innehållsförteckning

Kontakt.....	2
Högre el- och bensinpriser	3
Stora geografiska skillnader på elpriset.....	3
Fast eller rörligt elpris?	3
Bensin- och dieselpriiset gräver djupa hål i plånboken	4
El- och drivmedelspriserna äter upp regeringens skattesänkningar	4
Tips och råd	5
Källor	6
Tabeller	7

Kontakt

Arturo Arques

Swedbanks och Sparbankernas Privatekonom

Mejl: arturo.arques@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 907 45

Madelén Falkenhäll

Senioranalytiker, Swedbank

Mejl: madelen.falkenhall@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 902 51

Högre el- och bensinpriser

Elpriserna och priset på bensin och diesel har stigit kraftigt på senare tid. Enligt Swedbank och sparbankernas beräkningar har prisuppgången på el och drivmedel ökat månadskostnaden för hushållen med flera hundra kronor i månaden. Mest har kostnaderna ökat för dem som bor i södra Sverige.

Högre elpriser och högre bensin- och dieselpriiser börjar nu märkas i hushållens plånböcker. För en familj med två vuxna och två barn som bor i ett småhus i Södra Sverige och förbrukar 20 000 kWh el per år har fått 1 600 kronor i ökade elkostnader i snitt per månad sedan årsskiftet om dagens elpriser håller i sig.¹ För en familj med två vuxna och två barn som bor i ett småhus eller radhus på 132 kvadratmeter boyta i södra Sverige och förbrukar 16 500 kWh el per år har fått 900 kronor i ökade elkostnader i snitt per månad sedan årsskiftet om elpriserna håller i sig.²

- De högre elpriserna börjar nu att märkas i hushållens plånböcker. Inte minst om de bor i ett stort och energislukande hus i Skåne, säger Arturo Arques Swedbank och sparbankernas privatekonom.

Stora geografiska skillnader på elpriset

De ökade elpriserna slår olika hårt beroende på var du bor och hur du bor. Bor du i ett stort hus med direktverkande el i Malmö drabbas du betydligt mer än om du bor i ett nytt energisnålt hus i Luleå med bergvärmepump. Sverige är indelat i fyra elområden. Normalt sett är priset dyrast i elområde fyra som omfattar Sveriges södra delar. Elpriset styrs av priset på elbörsen. Prissättningen på elbörsen påverkas i sin tur av hur mycket el som produceras och förbrukas. Nederbörd, vind, utvecklingen av nuvarande och förväntad tillgång på vatten för vattenproducenterna och priserna på gas, kol och utsläppsätter påverkar också priset på el.

Börspriserna på el har under perioden januari till och september ökat med 25 till 144 procent beroende på vilket elområde som avses. Mest har elpriset stigit i elområde fyra som omfattar södra Sverige. Prisvariationen är också mycket högre i elområde fyra jämfört med övriga elområden.

Fast eller rörligt elpris?

Fast eller rörligt elpris är en ständigt återkommande fråga som alla konsumenter behöver ta ställning till. Elmarknaden har vissa likheter med bolånemarknaden. Historiskt har det visat sig över tid vara billigare med rörligt elpris än fast elpris. Men till skillnad från bolånen med rörlig ränta är det rörliga elpriset betydligt rörligare än den rörliga räntan på

¹ Beloppet avser genomsnittlig månadskostnad med ett rörligt elpris från september jämfört med januari.

² Beloppet avser genomsnittlig månadskostnad med ett rörligt elpris från september jämfört med januari.

bolånen. Elpriset beror också på var landet du bor. Ur ett konsumentperspektiv är det svårt att förutse framtida prisutveckling. Som konsument är det därför bra att du kan välja mellan att ha ett rörligt pris eller ett fast pris med olika bindningstider. Om du ska välja fast eller rörligt elpris beror på din ekonomi och riskvilja. Har du en god ekonomi med stora marginaler och är inte rädd för temporära svängningar i boendekostnad kan rörligt elpris vara att föredra. Om du däremot har små marginaler i din ekonomi och vill veta din boendekostnad varje månad är ett fast elpris att föredra, i synnerhet om du bor i ett stort energislukande hus i södra Sverige där priserna fluktuerar betydligt mer än i övriga delar av landet.

- Som elkonsument bör du resonera på liknande sett som när du väljer bolån. Rörligt pris är bra för dem med goda marginaler i sin ekonomi och som inte oroas av temporärt högre priser. Vill du däremot ha en fast och förutsägbar elkostnad bör du ha ett fast elpris i synnerhet om du bor i södra Sverige, säger Arturo Arques.

Bensin- och dieselpriset gräver djupa hål i plånboken

Sedan årsskiftet har dieselpriset stigit med 34 procent och bensinpriset med 25 procent. För den som kör en Volvo V90 D4 (diesel) och kör 2 000 mil per år har månadskostnaden ökat med 600 kronor på grund av det högre dieselpriset. För den som kör 2 000 mil per år med en VW Golf Kombi (bensin) eller en Renault Clio (bensin) har fått en ökad månadskostnad på 460 respektive 350 kronor. Vill man ha oförändrade bränslekostnader jämfört med januari behöver Volvoägaren minska sin bilkörning med 42 mil i månaden och Volkswagen- och Renaultägaren behöver minska sin bilkörning med 34 mil i månaden.

- Det är dyrt med bil. Och med dagens drivmedelspriser har det blivit mycket dyrt. Vill man slippa djupa hål i plånboken finns bara två alternativ, sälja bilen eller minska sin bilkörning rejält. För många är det inget alternativ men för dem som kan och vill är det ett bra alternativ för både miljön och plånboken, säger Arturo Arques.

El- och drivmedelspriserna äter upp regeringens skattesänkningar

Regeringens satsningar på låg- och medelinkomsttagare i höstbudgeten riskerar att ätas upp av högre el- och drivmedelspriser. Tar man dessutom hänsyn till andra varor och tjänster är risken stor att inte heller eventuella inkomstökningar under 2022 räcker för att täcka alla kostnadsökningar.

- Regeringen är mån om att hålla uppe den privata konsumtionen som är så viktig för tillväxten i svensk ekonomi. Men risken är nu stor att många hushåll får mindre klirr i kassan under 2022 på grund av alla prisökningar på inte minst el- och drivmedel, säger Arturo Arques.

Tips och råd

- **Håll koll på din elförbrukning.** Det finns appar du kan ladda ner för att hålla koll på din elförbrukning.
- **Försök att dra ner på elförbrukningen när priset är som högst.** På morgonen eller kvällen är priset normalt som högst. Försök att styra elförbrukningen till tider på dygnet då priset är som lägst.
- **Köp energisnål elutrustning.** Köp så energisnål elutrustning som möjligt när du till exempel köper nya vitvaror och annan elutrustning.
- **Jämför alltid priserna mellan elbolagen innan du sluter ett elavtal.** Du kan spara en hel del pengar på att vara en prismedveten elkonsument.
- Tänk på att den billigaste kilowattimmen är den som aldrig förbrukats.
- **Försök att minska din bilkörning.** I synnerhet om din bil går på diesel eller bensin. Det är bra för både miljön och plånboken.
- **Med väl planerad körning och mjukare körstil kan du sänka dina drivmedelskostnader.** Var ute i god tid och kör mjuk, det sänker dina drivmedelskostnader samtidigt som du blir en säkrare förare för dig själv och omgivningen.

Källor

Energimarknadsinspektionen

Energimyndigheten

E.ON

Konsumenternas Energimarknadsbyrå

Luleå Energi

Statistiska centralbyrån

Teknikens Värld

Vattenfall

Tabeller

Tabell 1. Total elkostnad småhus

Total elkostnad per månad 2021 för småhus årsförbrukning 20 000 kWh.

	Månad	Elområde 1	Elområde 2	Elområde 3	Elområde 4
Småhus 200 kvm boyta	Januari	2 098	2 791	2 470	2 748
Småhus 200 kvm boyta	September	2 332	3 049	3 410	4 307

Total elkostnad per månad 2021 för småhus årsförbrukning 16 500 kWh

	Månad	Elområde 1	Elområde 2	Elområde 3	Elområde 4
Radhus/småhus 132 kvm boyta	Januari	2 004	2 410	2 470	2 748
Radhus/småhus 132 kvm boyta	September	2 237	2 627	2 870	3 635

Källa: Elområde 1 Luleå Energi, Elområde 2-4 E.ON. Rörligt elavtal.

Tabell 2. Börspriser för olika elprisområden 2021

Börspriserna för olika elprisområden och månader 2021. De angivna priserna avser öre/kWh och är exklusive moms och andra avgifter.

	Luleå Elområde 1	Sundsvall Elområde 2	Stockholm Elområde 3	Malmö Elområde 4
Januari	45,1	45,1	49,1	50,2
Februari	43,6	43,6	53,6	54,4
Mars	25,4	25,4	36,8	45,9
April	26,9	26,9	33,7	43,2
Maj	38,9	38,9	43,5	48,5
Juni	34,8	34,8	40,3	73,9
Juli	51,9	52,8	59	69,4
Augusti	58,8	58,8	67,1	85,5
September	56,5	56,5	91,8	122,7
Medelvärde	42,4	42,5	52,8	66,0
Medianvärde	43,6	43,6	49,1	54,4
Max	58,8	58,8	91,8	122,7
Min	25,4	25,4	33,7	43,2
Variationsvidd	33,4	33,4	58,1	79,5
Standardavvikelse	12,1	12,2	18,2	25,7

Källa: Konsumenternas Energimarknadsbyrå.

Tabell 3. Drivmedelspriser för bilar

Elpriserna avser den genomsnittliga rörliga elkostnaden för elområde 2-4. Januari respektive september. Körsträcka 2 000 mil per år.

Bil	Drivmedel	Förbrukning liter per mil	Förbrukning kWh per mil	Pris januari	Pris oktober	Pris-förändring i procent	Divmedels-kostnad i januari	Divmedels-kostnad i oktober	Förändring kr/mån
Volvo V90 D4	Diesel	0,73	-	14,42	19,32	34%	1 754	2 351	596
VW Golf kombi 150 hk	Bensin	0,76	-	14,24	17,84	25%	1 804	2 260	456
Reanult Clio 100 hk	Bensin	0,59	-	14,24	17,84	25%	1 400	1 754	354
Volkswagen ID.4	El	-	2,10	1,32	1,87	42%	462	655	193
Tesla Model 3 Long range	El	-	2,00	1,32	1,87	42%	440	623	183
Kia e-Niro	El	-	1,53	1,32	1,87	42%	337	477	140

Källa: Förbrukning per mil enligt Teknikens värld.

Tabell 4. Förändrad disponibel inkomst för olika typhushåll

Förändring av disponibel inkomst 2021/2022.

Enpersonhushåll	2020	2021
Inkomst	34 600	34 600
Skatt	-8 530	-8 370
Disponibel inkomst	26 070	26 230
<i>Förändring i kr</i>		160

Höginkomsttagare	2020	2021
Inkomst	60 000	60 000
Skatt	-20 360	-19 890
Disponibel inkomst	39 640	40 110
<i>Förändring i kr</i>		470

Tvåbarnsfamilj	2020	2021
Inkomst 1	37 300	37 300
Inkomst 2	21 600	21 600
Barnbidrag	2 650	2 650
Skatt 1	-9 460	-9 310
Skatt 2	-4 480	-4 450
Disponibel inkomst	47 610	47 790
<i>Förändring i kr</i>		180

Källa: Swedbank. Effekter av förändrat jobbskatteavdrag, grundavdrag och skattereduktion.